

Au apărut

Alexandre Dumas

Războiul femeilor vol 1/2

Războiul femeilor vol 2/2

Cavalerul D'Harmental vol 1/2

Cavalerul D'Harmental vol 2/2

Sfinxul Roșu vol 1/3

Sfinxul Roșu vol 2/3

Sfinxul Roșu vol 3/3

Laleaua neagră

Alexandre Dumas

Cavalerul reginei

vol 1

Autor: Alexandre Dumas

Titlu original: Le chevalier de la Maison-Rouge 1

Titlu: Cavalerul reginei

Editor Dexon Office, București

Editie completata și revizuită

© by Dexon Office, 2018

Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office

Informații, comenzi ramburs

Email dexonoffice@gmail.com

www.aldopress.ro

ISBN 978-973-701-723-9

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE tatăl

Cavalerul reginei / Alexandre Dumas. - București :
Dexon, 2018

2 vol.

ISBN 978-973-701-739-0

Vol. 1. - 2018. - ISBN 978-973-701-723-9

821.133.1

Capitolul 1 Înrolații voluntari

Era în seara zilei de 10 martie 1793. Abia sunaseră ceasurile zece la Notre-Dame și bătăile, desprinzându-se una după alta ca niște păsări nocturne dintr-un cuib de bronz, își luau zborul, trist, monoton, patetic.

Noaptea ce se lăsase asupra Parisului nu era plină de zgomot, furunoasă și întreținătoare de fulgere, ci rece și înnegrită.

Parisul însuși nu era nici pe departe Parisul cunoscut, strălucind seara de mii de focuri ce se oglindesc în măzga-i poleită, Parisul trecătorilor grăbiți, Parisul șoaptelor vesele și-al suburbior bahice, pepinieră a certurilor aprige și-a crimelor temerare, cuptor din sănul căruia se înalță mii de urlete. Parisul nu mai era decât un oraș copleșit de rușine, sfios, neliniștit, ai cărui rare locuitori alergau ca să străbată dintr-o stradă în alta și se năpustea pe alei sau pe sub portaluri ca niște fiare sălbaticice, hăituite de vânători, pierind ca înghițite de vizuinele lor.

Era, în sfârșit, aşa cum am spus, Parisul zilei de 10 martie 1793.

Câteva cuvinte despre împrejurările critice care aduseseră asemenea schimbare în aspectul Capitalei și apoi vom trece la evenimentele care formează obiectul povestirii de față.

Franța, odată cu moartea lui Ludovic al XVI-lea, o rupsese cu toată Europa. Celor trei dușmani cu care se războise mai înainte, cu alte cuvinte Prusiei, Imperiului Austriei și Piemontului, li se adăugaseră Anglia, Olanda și Spania. Numai Suedia și Danemarca își păstrau vechea lor neutralitate, preocupate de altfel, cum era și firesc, să stea cu ochii atinții la Ecaterina a II-a, care destrăma Polonia.

Situatia era însăpmântătoare. Franța, nedisprețuită ca putere reală, dar destul de puțin prețuită ca forță morală, de când cu masacrele din septembrie și execuția din 21 ianuarie, era literalmente blocată, ca un simplu oraș, de întreaga Europă. Anglia se afla pe coastele noastre, Spania în Pirinei, Piemontul și Austria în Alpi, Olanda și Prusia în nordul Țărilor de Jos, și, dintr-un singur loc, cuprins între Rinul de Sus și fluviul Escaut, două sute cincizeci de mii de ostași veneau în marș împotriva Republicii.

Peste tot generalii noștri erau respinși: Maczinski fusese silit să părăsească Aix-la-Chapelle și să se retragă spre Liege; Steingel și Neuilly fuseseră împinși spre Limburg; Miranda, care asediase Maestricht, se retrăsese în Tongres; Valence și Dampierre, siliți să bată în retragere, pierduseră o parte din materiale. Peste zece mii de dezertori fugiseră din unitățile militare și se răspândiseră în interior, în sfârșit, Convenția sperând doar în Dumouriez îi trimisese ștafetă după ștafetă, poruncindu-i să părăsească malurile cursului de apă Biesboos, unde se pregătea pentru o debarcare în Olanda, ca să vină să ia comanda armatei de pe Meuse.

Cu inima fremătând, ca un trup însuflețit, Franța suferea în Paris, cu alte cuvinte chiar în mijlocul ei, toate loviturile pe care invazia, răscoala sau trădarea îl dădeau în punctele cele mai îndepărtate. Orice victorie era o izbucnire de bucurie, dar fiecare înfrângere însemna o înțețire a terorii. Așadar, se poate lesne înțelege ce tumult iscaseră veștile eșecurilor succesive pe care tocmai le încercaserăm.

În ajun, în ziua de 9 martie, la Convenție avusese loc o ședință dintre cele mai furtunoase, toți ofițerii primiseră ordin să se prezinte numai decât la regimetele lor, iar Danton, care, plin de cutezanță, propunea lucruri imposibile ce se îndeplineau totuși, Danton, urcând la tribună, strigase:

— Ziceți că vă lipsesc soldații? Haideți să dăm Parisului prilejul de-a salva Franța, să-i cerem treizeci de mii de oameni, să-i trimitem lui Dumouriez și nu numai că Franța e salvată, dar ne asigurăm Belgia, iar Olanda e ca și cucerită.

Propunerea fusese primită cu strigăte entuziaste, în toate secțiile poftite să se întrunească în cursul serii, se deschiseseră registre pentru voluntari. Spectacolele fuseseră interzise pentru a împiedica orice fel de distracție, iar la Palatul primăriei fusese arborat un drapel negru în semn de deznădejde.

Înainte de miezul nopții, treizeci și cinci de mii de nume figurau înscrise în registrele cu pricina.

Numai că se întâmplase în seara aceea ce se întâmplase și în cursul zilelor lui septembrie. La fiecare secție, înrolații voluntari, înscrindu-se, ceruseră ca, înaintea plecării lor, trădătorii să fie pedepsiți.

Trădătorii nu erau de fapt alții decât contrarevolutionarii, conspiratorii deghizați care amenințau dinăuntru Revoluția amenințată din afară. Dar, după cum e lesne de înțeles, cuvântul căpăta toată

ampleoarea pe care voiau să i-o dea partidele extremiste care sfâșiau Franța la epoca aceea. Trădătorii erau cei mai slabii. Or, mai slabii decât toți erau girondinii. Montagnarzii hotărâră ca ei, girondinii, să fie trădătorii.

A doua zi — 10 martie — toți deputații montagnarzi erau prezenți la ședință. Iacobinii, înarmați, umpluseră tribunele, după ce izgoniseră femeile, când iată că apare primarul, însoțit de Consiliul Comunei, confirmă raportul comisarilor Convenției cu privire la devotamentul cetățenilor și repetă cererea, unanim emisă în ajun, pentru numirea unui tribunal extraordinar, menit să-i judece pe trădători.

Numai decât fu cerut cu strigăte puternice un raport al comitetului. Comitetul se întrunește pe dată și, după zece minute, Robert Lindet spune că se va numi un tribunal, alcătuit din nouă judecători independenți față de orice forme procedurale, împărțiti în două secțiuni, de asemenea permanente, care își vor asigura probele doveditoare prin toate mijloacele și îi vor urmări la cererea Convenției sau din inițiativă proprie pe toți cei ce ar încerca să creeze o stare de derută în rândurile poporului.

După cum se vede; încordarea era mare. Girondinii înțeleseră că asta însemna înlăturarea lor. Se ridică în masă și răcniră:

— Mai bine moartea decât să consimțim la instaurarea unei închiziții venetiene!

Drept răspuns la apostrofarea lor, montagnarzii cerură votul prin viu grai.

— Da, strigă Féraud, da, să votăm ca să-i dăm în vîleag pe oamenii care vor să ucidă nevinovăția în numele legii.

Se votează într-adevăr și, împotriva tuturor aşteptărilor, majoritatea declară:

- 1) că vor fi jurați,
- 2) că jurații vor fi recruitați în număr egal din departamente,
- 3) că vor fi numiți de Convenție.

În clipa în care cele trei propuneri fură admise, se auziră strigăte puternice. Adunarea Convenției era obișnuită cu vizitele plebei. Cera să afle ce dorea. I se răspunse că o deputație a înrolaților voluntari care cinase la hala de grâu ruga să i se îngăduie să defileze în fața adunării.

Numai decât se deschiseră ușile și șase sute de bărbați, înarmați cu săbii, pistoale și sulite, se arătară pe jumătate beți și defilară în mijlocul aplauzelor, cerând sus și tare moartea trădătorilor.

— Da, le răspunse Collot d'Herbois, da, prietenii, în ciuda intrigilor, vă vom salva și pe voi și libertatea!

Cuvintele de mai sus fură următe de o privire aruncată girondinilor, privire ce-i făcu să înțeleagă că nu erau nicidcum în afara primejdiei.

Într-adevăr, după încheierea ședinței Convenției, montagnarzii se împriștiară prin celelalte cluburi, aleargă la cordelieri și la iacobini, propunându-le să-i scoată de sub scutul legii pe trădători pentru a-i măcelări chiar în noaptea aceea.

Soția lui Louvet locuia în strada Saint-Honoré, chiar lângă iacobini. Auzind vociferări, cobaoră, intră în club, aude propunerea și urcă în mare grabă să-și prevină soțul. Louvet se înarmează, aleargă din ușă în ușă să-și vestească prietenii, află că toți plecaseră, slujitorul unuia dintre ei îi spune că sunt cu toții la Pétion, se duce neîntârziat acolo și-i găsește dezbatând liniștit un decret pe care urmau să-l prezinte a doua zi, făcându-și iluzii asupra unei majorități deloc sigure, ba chiar fălindu-se la gândul că vor obține aprobarea. Le povestește ceea ce se petrece, le împărtășește temerile sale, le spune ce anume pun la cale împotriva lor iacobinii și cordelierii și încheie poftindu-i să ia măsuri energice în ceea ce-i privește.

Atunci Pétion se ridică, calm și impasibil ca de obicei, se duce la fereastră, o deschide, privește cerul, întinde brațele afară și, trăgându-și îndărăt mâinile șiroind de apă, zice:

— Plouă, în noaptea astă nu va fi nimic.

Prin fereastra acum întredeschisă pătrunseră cele din urmă vibrații ale orologiului care bătea ora zece.

Iată, aşadar, ce se petrecuse la Paris în ajun și chiar în ziua aceea; iată ce se petreceau în seara zilei de 10 martie și de ce, în bezna umedă și în tăcerea amenințătoare, casele hărăzite să-i adăpostească pe cei vii, întunecate și posomorâte, păreau sălașuri ale unor morți.

Într-adevăr, nesfârșite patrule ale gărzilor naționale, precedate de cercetași cu baioneta înainte, cete de cetăteni din secțiile înarmate la întâmplare, păsind în rânduri strânse, jandarmii cercetând fiece colțisor de ușă și fiece gang, iată singurii locuitori ai orașului care cuteau să se aventureze pe străzi, până într-atât lumea înțelese din instinct că se punea la cale ceva necunoscut și însăpămantător.

O ploaie mărunță și rece ca gheață, ploaia aceea care îl liniștise pe Pétion, se pornise parcă anume pentru a spori indispoziția și neliniștea gardienilor ale căror întâlniri semănau cu niște pregătiri de

luptă și care, după ce se recunoșteau cu neîncredere, schimbau parola încet și în silă. Pe urmă, văzându-i cum își întorceau capetele pentru a se uita unii la ceilalți după ce se despărțeau, ai fi zis că și unii și alții se temeoau reciproc să nu fie atacați pe la spate.

Or, tocmai în seara aceea, când Parisul părea cuprins de-o spaimă atât de des repetată încât firesc ar fi fost să se fi deprins întrucâtva cu ea, în seara aceea când se plănuia pe tăcute măcelărirea revoluționariilor lipsiți de elan care, după ce votaseră, cu multe abțineri moartea regelui, se codeau acum în fața morții reginei, captivă în închisoarea Temple, cu copiii și cumnata ei, în seara aceea o femeie învăluită într-o mantie de indian liliachiu, cu părul negru, cu capul acoperit sau mai curând cufundat în gluga mantiei, se strecuă de-a lungul caselor de pe strada Saint-Honoré, ascunzându-se ba în intrândul vreunei porți, ba în vreun ungher dintre ziduri, ori de câte ori se ieșea o patrulă și rămânând neclintită ca o statuie, ținându-și răsuflarea până ce patrula trecea, ca apoi să reînceapă fuga, urmându-și cursa rapidă, neliniștită, până când altă primejdie, de același soi, o silea din nou să tacă și să încremenească.

Străbătuse astfel neobservată, grație precauțiilor pe care și le lua, o parte din strada Saint-Honoré, când la colțul străzii Grenelle dădu nu peste o patrulă, ci peste o ceată de viteji, înrolați voluntari, care cinaseră și ei în hala de grâu și al căror patriotism devenise încă și mai înflăcărat datorită numeroaselor toasturi pe care le închinaseră victoriilor viitoare.

Sărmana femeie scoase un strigăt și încercă să fugă pe strada Coq.

— Ei, tu, cetățeană, strigă șeful cetei de înrolați, căci demnii noștri patrioți își și alese să fie șefii, până într-atât nevoia de a fi comandat e firescă omului. Ei! Tu, încotro?

Fugara nici gând să răspundă; alerga întruna.

— Arma la ochi! Făcu șeful, e un bărbat travestit, vreun aristocrat care fugă!

Și zgromotul a două-trei flinte, folosite fără precizie de mâini prea șovăitoare ca să poată să fie sigure, îi aduse la cunoștință bieteii femei mișcarea fatală în curs de executare.

— Nu, nu! strigă ea oprindu-se brusc și întorcându-se îndărăt, nu, cetățene, te înseli, nu sunt bărbat.

— Atunci înaintează la ordin, zise șeful și spune drept: încotro te duci tu așa, ca o pasare de noapte plină de farmece?

— Dar nu mă duc nicăieri, cetățene... mă întorc acasă.

— Hm! Te-ntorci acasă?

— Da.

— Pentru o femeie cinstită te-ntorci cam târziu acasă, cetățeană.

— Vin de la o rudă care e bolnavă.

— Pisicuță mică, zise șeful făcând un anume gest cu mâna, la care femeia, speriată, se trase repede îndărăt, ferindu-se și unde n-a carnétul?

— Carnetul meu? Cum aşa, cetățene? Ce vrei să spui și să-mi ceri?

— Ce, n-ai citit decretul Comunei?

— Nu.

— L-ai auzit atunci proclamat în gura mare?

— Ba nu. Și ce spune decretul acela, Doamne-Dumnezeule?

— Mai întâi că nu se mai spune Doamne-Dumnezeule; acum se spune Ființă Supremă.

— Iertare, am greșit. Obicei vechi.

— Prost obicei. Obicei de aristocrat.

— Am să încerc să mă îndrept, cetățene. Dar spuneai...?

— Spuneam că decretul Comunei interzice să ieși după orele zece seara fără carnet de cetățean. Ai carnetul de cetățean?

— O, nu!

— L-ai uitat la ruda ta?

— N-am știut că trebuie să ies cu carnetul acela.

— Atunci, hai la primul post. Acolo ai să te justifici frumușel față de căpitan și, dacă-i mulțumit de tine, te trimit la domiciliu, însotită de doi oameni, de nu — te ține până ce capătă informații mai amănunte. La stânga v-aliniați, grăbiți pasul, înainte marș!

La strigătul de groază pe care-l scoase arrestata, șeful înrolaților voluntari înțelese că biata femeie se temea grozav de asemenea măsură.

— A-ha! Făcu el. Acum sunt sigur că-am pus mâna pe-un vânat de soi. Hai, hai, ia-o la picior, micuțe, pe-aci-nante.

Și șeful apucă brațul arestatei, îl trece pe sub al său, și-o târî după el către postul de la Palais-Egalité, cu toate strigătele și lacrimile ei.

Ajunsese să îndreptul barierei Sergenților cândună tânăr înalt, învăluitor într-o mantie, cotea pe după colțul străzii Croix-des-Petits-Champs, tocmai în clipa în care captiva încerca prin rugămințile ei să-și recapete libertatea. Dar, fără să asculte, șeful voluntarilor o târă după el cu sălbăticie. Tânără noastră scoase un țipăt, pe jumătate de spaimă, pe jumătate de durere.

Tânărul văzu lupta, auzi țipătul și, sărind dintr-un capăt al străzii în celălalt, se găsi față în față cu ceata cea mică de oameni.

— Ce e și ce faceți cu femeia asta? întrebă el pe cel ce părea a fi șeful.

— Decât să mă întrebi, mai bine nu-ți vârni nasul unde nu-ți fierbe oala.

— Cine-i femeia asta, cetățeni și ce-aveți cu ea? Repetă Tânărul, de data asta cu un ton mai poruncitor decât întâia oară.

— Dar, mă rog, cine ești tu ca să ne pui întrebări?

Tânărul își dădu la o parte mantia, și-un epolet se zări strălucind pe ținuta-i militară.

— Sunt ofițer, răspunse el, după cum puteți vedea.

— Ofițer... unde?

— În garda civică.

— Ei și? Ce ne pasă nouă de asta? vorbi un bărbat din ceată. Ce știm noi de aşa ceva? Hm! Ofițer din garda civică!

— Ce-ndrugă ăsta? întrebă un altul, cu un glas tărgănat și ironic, specific oamenilor din popor, sau mai curând plebei pariziene când e gata-gata să se înfurie.

— Ce-ndrugă? întrebă Tânărul. Spune că dacă epoletul nu e în stare să impună respectul cuvenit ofițerului, atunci sabia va face ca epoletul să fie respectat.

Și în același timp, trăgându-se un pas înapoi, apărătorul necunoscut al tinerei femei scoase de sub faldurile mantiei o sabie de infanterie, mare și solidă, făcând-o să sclipească la lumina unui felinar. Apoi, cu o mișcare iute, semn sigur că era deprins să lupte cu arma, apucând pe șeful înrolaților voluntari de gulerul carmaniolei¹ și punându-i vârful sabiei drept în gâtlej, îi spuse:

— Acum să stăm de vorbă ca doi buni amici.

— Dar, cetățene..., făcu șeful înrolaților, încercând să se elibereze.

— Îți pun în vedere că la cea mai mică mișcare pe care o faci, la cea mai mică mișcare pe care o fac oamenii tăi, îți străpung trupul cu sabia.

Între timp, doi oameni din ceată continuau să țină femeia.

— M-ai întrebat cine sunt, urmă Tânărul și n-aveai dreptul, pentru că nu comanzi o patrulă legală. Cu toate astea am să-ți spun: mă numesc Maurice Lindey; la 10 august am avut sub comandă o baterie de tunuri. Sunt locotenent în Garda națională și secretarul secției Frați și Amici. Ți-e de-ajuns?

¹ Haină scurtă ce se purta în timpul Revoluției Franceze (n.red.).

— Vai, cetățene locotenent, răspunse șeful amenințat încă de tăișul săbiei căreia îi simțea vârful apăsând din ce în ce mai tare, astă-i cu totul altceva. Dacă ești într-adevăr ceea ce spui, adică un adevarat patriot...

— Ei, vezi? Știam eu bine c-avem să ne înțelegem după un schimb de câteva cuvinte, spuse ofițerul. Acum e rândul tău să-mi răspunzi: de ce tipă femeia asta, ce-i făceați?

— O duceam la corpul de gardă.

— Și de ce-o duceați la corpul de gardă?

— Pentru că n-are carnet de cetățean și pentru că ultimul decret al Comunei ordonă să fie arestat oricine îndrăznește să umble pe străzile Parisului după orele zece seara fără carnet de cetățean. Uîți că patria e-n primejdie și că flamura îndoliată fălfăie pe acoperișul primăriei?

— Flamura îndoliată fălfăie pe acoperișul primăriei și patria e-n primejdie pentru că două sute de mii de robi mărsăluiesc împotriva Franței, spuse în continuare ofițerul și nu pentru că o femeie umblă pe străzile Parisului după ora zece seara. Dar, n-are a face cetățeni, există un decret al Comunei, sunteți în dreptul vostru și dacă mi-ati fi răspuns toate acestea numai decât, explicația dintre noi ar fi fost mai scurtă și mai pașnică. E bine să fiu patriot, dar nu-i rău să fiu politicos și primul ofițer pe care cetățenii trebuie să-l respecte e, după câte-mi pare, cel pe care l-au numit chiar ei. Acum, dacă vreți, n-aveți decât s-o duceți pe femeia asta, sunteți liberi.

— Vai! Cetățene, strigă la rândul ei femeia, care urmărise întreaga dezbatere cu adâncă îngrijorare, și-l prinse pe Maurice de braț; vai! Cetățene, nu mă lăsați pe mâna acestor oameni necioplăți, pe jumătate beți.

— Fie, zise Maurice, luați-mă de braț și vă voi conduce, împreună cu ei, până la post.

— La post! Repetă însăjumătă femeia, la post! Și de ce să fiu condusă la post de vreme ce n-am făcut rău nimănui?

— Sunteți condusă la post, zise Maurice, nu fiindcă ati făcut vreun rău cuiva sau fiindcă s-ar presupune c-ați fi în stare să-l faceți, ci pentru că un decret al Comunei interzice să se umble noaptea fără carnet și pentru că dumneavoastră nu-l aveți.

— Dar, domnule, nu știam.

— Cetățeană, la post veți găsi oameni de treabă care vor chibzui asupra motivelor dumneavoastră și de care nu aveți a vă teme.

— Domnule, spuse Tânăra, strângându-l pe ofițer de braț, nu de insultă mă tem, ci de moarte. Dacă sunt dusă la post, sunt pierdută.

Capitolul 2 Necunoscută

Din glasul acela se desprindea un accent atât de puternic de temere și de distincție totodată, încât Maurice tresări. Ca un soc electric, vocea vibrantă îi pătrunse până în inimă.

Se întoarse către înrolații voluntari, care țineau sfat. Umiliți că fuseseră ținuți în săh de un singur om, se sfătuiau acum cu intenția vizibilă de-a recăstiga terenul pierdut: erau opt contra unu. Trei dintre ei aveau puști, ceilalți pistoale și sulite. Maurice n-avea decât sabia. Luptă nu putea fi egală.

Chiar și femeia înțelesese cum stau lucrurile, căci lăsa capul în jos, suspinând.

Cât despre Maurice, cu sprânceana-ncrenătă, cu colțurile buzelor ridicate în semn de dispreț, cu sabia scoasă din teacă, șovăia între sentimentele umane care-i porunceau să apere femeia și datoria cetățenească ce-l îndemna să-o predea.

Deodată, dinspre colțul străzii Bons-Enfants se văzu scânteind luciul mai multor țevi de pușcă și se auzi pasul cadențat al unei patrule care, zărind o gloată de oameni, se opri din mers cam la zece pași de grupul nostru și prin gura caporalului strigă, somând:

— Stai! Cine-i?

— Prieten, strigă Maurice, prieten! Vino aici, Lorin.

Cel căruia îi fusese adresată chemarea de mai sus porni în marș în fruntea a opt oameni și se apropiie plin de voioșie.

— Oh! Tu ești, Maurice, exclamă caporalul. Ce cauți, desfrânatule, cutreierând străzile la asemenea ceas?

— Doar vezi, am ieșit acumă de la secția Frați și Amici.

— A, da! Ca să te duci la secția Surori și Amice. Cunoaștem noi poveștile astea:

Află a mea frumoasă

Când noaptea bate-n miez

C-o mâna credincioasă

O mâna de-amorez

Se-ndreaptă furiașat

Alunecând prin umbră,